

בש"פ 4030/19 - מדינת ישראל נגד ס ע

בבית המשפט העליון

בש"פ 4030/19

לפני:

כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

ס ע

בקשה תשיעית להארכת מעצר (בפיקוח אלקטרוני)
מעבר תשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:

י"ד בסיון התשע"ט (17.6.2019)

בשם המבקשת:

עו"ד דגנית כהן ויליאמס

בשם המשיב:

עו"ד יוסי ליבנה; עו"ד דרור ארד-אילון; עו"ד אדי

אבינועם

החלטה

1. בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בתשעים ימים החל מיום 21.6.2019, או עד למתן פסק הדין בתפ"ח 612-10-16 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

2. ביום 2.10.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד המשיב המייחס לו עבירות רצח ושיבוש מהלכי משפט. במקביל להגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המשיב ומונירנבואני (להלן: המנוח) התגוררו בכפר ג'וליס. בעת האירוע המשיב שימש כראש המועצה המקומית ג'וליס והחזיק אקדח ברישיון. בשלהי שנת 2015 נוצר עימות בין המנוח למשיב על רקע אישי. בהמשך לכך, החל המנוח לשלוח למשיב מסרונים בהם דרש ממנו להתפטר מתפקידו לאלתר, והשניים הגיעו לכדי מפגשים טעונים, כולל התפרצות של המנוח למשרדו של המשיב.

בשעות הבוקר של יום 5.9.2016 שלח המנוח למשיב מסרון מאיים. לאחר מכן, הגיע המשיב לחניית בניין מועצת ג'וליס ומיד לאחריו הגיע המנוח למקום והחנה את רכבו מאחורי רכבו של המשיב. המנוח ניגש אל המשיב כאשר בידו מקל מעץ באורך מטר, כשהוא צועק לעברו שהוא צריך למות. כשהגיע המנוח לרכבו של המשיב הוא החל להכות את הרכב באמצעות המקל בחלקים שונים. בשלב זה הגיע למקום מזכיר המועצה, שהבחין במתרחש וביקש למנוע עימות בין השניים. המשיב, שישב באותה העת במושב הנהג שברכבו, שלף את אקדחו ודרך אותו. המנוח פתח את דלת הנהג לרווחה, ובעודו מחזיק את המקל לצד גופו, קרא לכיוונו של המשיב "אתה גבר, אתה רוצה לירות בי? תירה בי". בשלב זה, ירה המשיב לכיוון פלג גופו העליון של המנוח. כתוצאה מכך, שטם המנוח את המקל מידו והתכופף תוך שהוא מפנה את גבו למשיב. המשיב המשיך לירות במנוח מטווח קצר, תוך שהוא יוצא מרכבו ובעוד מזכיר המועצה מנסה להרחיק אותו ולמנוע את המשך הירי, סך הכל 7 כדורים. סמוך לאחר הירי, המשיב אסף את חפציו, וביניהם האקדח ששימש לירי ועזב את המקום. לאחר מכן העלים המשיב את האקדח ואת מכשיר הפלאפון שנשא עמו.

3. ביום 12.12.2016 קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה ועילות מעצר כנגד המשיב. עם זאת, נקבע כי נסיבות המקרה חריגות באופן המצדיק בחינת חלופת מעצר. לפיכך, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר שירות מבחן בעניינו של המשיב.

4. ביום 18.1.2017 הוגש תסקיר שירות המבחן ממנו עלה כי לנוכח הסכם ה"הודנא" שנחתם בין הצדדים, הסיכון הנשקף משחרורו של המשיב הוא בעיקר לבריחה והימלטות. שירות המבחן בחן את מיקום חלופת המעצר אשר הוצעה אך לא מצא להמליץ על שחרור המשיב לחלופה היות שסבר כי המפקח העיקרי יהיה מצוי בניגוד עניינים. בדיון מיום 6.2.2017 הציגה המדינה סקירה מודיעינית במעמד צד אחד שהעידה על מתיחות גבוהה בין משפחת המנוח למשפחת המשיב. בית המשפט עיין בסקירה ולאחר מכן קבע כי לאחר ששמע את המפקחים המוצעים, נחה דעתו כי אלו יוכלו לעמוד במלאכת הפיקוח. בהתאם לכך, הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני עד תום ההליכים נגדו.

המדינה עררה על ההחלטה לבית משפט זה, וביום 23.2.2017 התקבל עררה (בש"פ 1276/17) ונקבע כי יש לעצור את המשיב מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים, תוך שהובהר כי המעצר בפיקוח אלקטרוני איננו נותן מענה לחשש העיקרי עליו עמדה המדינה - החשש להימלטות מהדין. מאז הוארך מעצרו של המשיב עוד מספר פעמים.

5. ביום 21.1.2018 הגישו באי-כוח המשיב בקשה לעיון חוזר בטענה של חלוף הזמן ונוכח ציפייה להימשכות ההליכים. ביום 18.2.2018 הורה בית המשפט על עריכת תסקיר משלים בעניינו של המשיב אשר יבחן גם את החשש עמוד 2

להימלטות.ביום 11.3.2018 הוגש התסקיר המשלים, במסגרתו הביע שירות המבחן את התרשמותו כי מעצרו של המשיב וההליך המתנהל נגדו היוו גורם הרתעתי משמעותי, וכי הסיכון להימלטות פחת. עוד התרשם שירות המבחן שהמשיב ומשפחתו יעמדו בסייגי השחרור במידה והמשיב יהיה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני. למרות זאת דחה בית המשפט את הבקשה לעיון חוזר תוך שנקבע כי עמדת שירות המבחן נסמכת על עמדת המשיב ומשפחתו ובאלה אין כדי להפיג את החשש להימלטות.

6. בהמשך לכך שוב הוארך מעצרו של המשיב פעמיים נוספות, כאשר במסגרת ההחלטה על ההארכה החמישית מיום 25.6.2018 הורה בית משפט זה על עריכת תסקיר עדכני בעניינו של המשיב (בש"פ 4739/18).

לאחר שהתקבל התסקיר העדכני בעניינו של המשיב, החליט בית המשפט ביום 25.10.2018 כי בשל ייחודיותו של המקרה המשך מעצרו של המשיב יהיה במסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני.

7. ביום 23.12.2018 אושרה הארכת מעצרו של המשיב בפעם השביעית, בהסכמתו, בפיקוח אלקטרוני (בש"פ 9021/18). וביום 19.3.2019 אושרה השוב הארכת מעצרו של המשיב, בהסכמתו עד ליום 20.6.2019 (בש"פ 1939/19).

8. כעת מונחת לפניי בקשה תשיעית להארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני, במסגרתה נטען כי החשש העיקרי הוא להימלטותו של המשיב מן הדין בשל העובדה כי הוא מואשם בעבירת רצח, שבצידה עונש מאסר עולם חובה, ובהתחשב באזרחות הארגנטינאית בה מחזיק המשיב - מדינה עמה אין לישראל הסכם הסגרה. עוד נטען כי על אף שבעניינו של המשיב קיימת מסוכנות פחותה מזו הקיימת בתיקי רצח אחרים, התנהלותו של המשיב מעידה על מסוכנותו.

אשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי, צוין כי פרשות התביעה וההגנה הסתיימו. אך בשלב זה המדינה הצהירה כי כוונתה להביא עדויות הזמה בתחום הרדיולוגיה, לחימה וירי ופסיכיאטריה. עד כה הגישה המדינה את חוות הדעת בתחום הרדיולוגיה. חוות הדעת בתחום הלחימה והירי מוכנה, והמדינה ממתינה לאישור הגורמים הביטחוניים הרלבנטיים להגשתה לתיק בית המשפט ולמסירת עותק לידי ההגנה. אשר לחוות הדעת בתחום הפסיכיאטריה, צוין כי היא תהיה מוכנה כנראה בסוף חודש יוני 2019. בית המשפט קבע דיון בחוות דעת של המומחית בתחום הרדיולוגיה ליום 3.7.2019, והבהיר כי במועד זה ידונו גם בקשות אחרות להגשת ראיות הזמה ככל שיוגשו ויהיו לפני באי-כוח המשיב.

9. בתגובה שהוגשה לבקשה מטעם המשיב נטען כי אף שפרשת ההגנה הסתיימה עוד בינואר השנה, חל עיכוב משמעותי בסיום ההליך בשל בקשות המדינה להביא עדויות הזמה, כאשר "זו מתמהמהת וצועדת בצעדי צב", ומבקשת אורכות חוזרות לשם עריכת חוות הדעת. כן נטען כי עילת המעצר היחידה שהועלתה כנגד המשיב היא החשש מהימלטות מן הדין. זאת על אף שמדובר בליד הארץ, שחי בישראל כמעט כל חייו וכאן מרכז חייו, וכי מדובר במי ששימש כקצין צה"ל בכיר וכראש מועצה. צוין כי משפחתו הקרובה של המשיב מתגוררת בארץ ואין לו זיקה ישירה לחיים בחו"ל, וכי התסקיר המשלים מלמד על כך. לבסוף, נטען כי לאחר שנתיים במעצר ממש ועוד כחצי שנה במעצר בפיקוח אלקטרוני, ללא כל הפרה, ניתן לתת אמון במשיב ולשחררו ממעצר.

10. בדיון לפני חזרו באי כוח הצדדים על נימוקי עמדתם דלעיל. באת-כוח המדינה הדגישה כי מדובר בעבירת

רצח וכי המשיב לא מצוי כעת במעצר מאחורי סורג ובריה אלא במעצר בפיקוח אלקטרוני. הובהר כי קיים חשש להימלטות מן הדין נוכח הדרכון הארגנטינאי בו מחזיק המשיב. בא-כוח המשיב עמד על כך שמדובר בהארכת מעצר תשעית, שהיא דבר נדיר בתיק שאינו תיק ארגוני פשיעה, ועל כן יש לתת משקל משמעותי לחלוף הזמן. צוין כי בתיק אין מחלוקת על האירוע, אשר צולם, אלא המחלוקת היא בשאלה, האם מדובר במעשה בגדר "הגנה עצמית". נטען כי כבר לפני כשנה דובר על רצון התביעה להביא עדויות הזמה אך המדינה גוררת רגליים מאז סיום פרשת ההגנה בחודש ינואר. נטען כי רצון התביעה להביא עדי הזמה אינו מצדיק את המשך החזקתו של המשיב במעצר, גם אם בפיקוח אלקטרוני. לבסוף נטען כי אין כל אינדיקציה זולת חשש ערטילאי לכוונת הימלטות.

11. כידוע, במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים עומדים קצב התקדמות ההליך והאיזון בין זכויות הנאשם, לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, כמו גם לעוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות המתקיימות בנאשם.

כאשר מדובר, כמו בענייננו, במעצר בפיקוח אלקטרוני, להבדיל ממעצר מאחורי סורג ובריה, יש לקחת בחשבון בעריכת איזון האינטרסים האמור את העובדה שמדובר בפגיעה מוגבלת יותר בחירותו של הנאשם(בש"פ 5060/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 11 (6.9.2016); בש"פ 7033/18 מדינת ישראל נ' בריל, פסקה 10 (15.10.2018); בש"פ 2051/19 מדינת ישראל נ' עדי, פסקה 11 (21.3.2019)). ביטוי להבחנה זו ניתן על ידי המחוקק כאשר קבע כי לענין מעצר בפיקוח אלקטרוני נדרשת הארכת מעצר על ידי שופט בית המשפט העליון רק לאחר 18 חודשים, ולא לאחר 9 חודשים כפי שהורה המחוקק בענין מעצר במתקן כליאה(סעיפים 61-62 לחוקה המעצרים).

12. בענייננו מואשם המשיב בעבירת רצח ושיבוש מהלכי משפט. כפי שכבר נפסק לא פעם, "רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות"(בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 526, 527-528 (1997), כן ראו: בש"פ 6910/13 מדינת ישראל נ' קבלאן, פסקה 17 (17.10.2013); בש"פ 4053/13 פטר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (17.6.2013); בש"פ 3517/14 מדינת ישראל נ' ג'ורבאן, פסקה 13 (25.05.2014); בש"פ 2674/17 מדינת ישראל נ' גילאוי, פסקה 12 (27.3.2017); בש"פ 7050/18 מדינת ישראל נ' פיודור, פסקה 9 (16.10.2018); ועוד רבים זולתם).

במקרה דנן, כמפורט לעיל, לאחר תקופת מעצר של שנתיים, ולאור הנסיבות החריגות של המקרה, הוחלט להמיר את מעצר המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני.

13. אכן, העיכוב בהשלמת ההליך בשל רצונה של המדינה להביא עדויות הזמה - כאשר פרשת ההגנה הסתיימה לפני כ-5 חודשים - והעיכובים בהשלמת מהלך זה, מטרידים ומעוררים קושי. ברם, אני סבור כי יש בכך כדי להצדיק, בשלב זה לפחות, שחרור המשיב ממעצרו, כמבוקש על ידו.

עם זאת, אני סבור כי בנסיבות החריגות של הפרשה דנן יש מקום לנקוט במהלך חריג של שקילת האפשרות להעניק למשיב הקלות בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני. אכן, כפי שהדגשתי בהחלטתי בבש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת

ישראל (11.1.2017), "מי שנעצר בפיקוח אלקטרוני הוא בגדרעצור, ולא בגדרמשוחרר בערובה(חלופת מעצר), ומסטאטוס נורמטיבי זה גם נגזרות זכויותיו והמגבלות החלות עליו"(פסקה 13), בהתאם לכך אף הובהר שם כי "מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מתיישב עם היתר ליציאה לעבודה". עם זאת הובהר שם כי קיימת סמכות לפתיחת חלון פיקוח לצרכי עבודה ולצרכים אחרים, אך יש להפעיל סמכות זו "במשורה ורק במקרים יוצאי דופן" (שם בפסקה 14).

14. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצר המשיב בתנאי פיקוח אלקטרוניבתשעיםמיסהחלמיום 21.6.2019, אועדלמתןפסקהדיןבתפ"ח 612-10-16 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

לצד זאת, המשיב יוכל להגיש לבית משפט קמא בקשה לעיון חוזר ובמסגרתה לעתור להקלות בתנאי מעצרו, אשר תיבחן על ידי בית המשפט בכפוף לאמור לעיל.

ניתנה היום, ט"ז בסיון התשע"ט (19.6.2019).

ש ו פ ט